

Ukiuqtaqtumi Avatiqaqatigiinnngniq Ihivriunniq Queen Maud Kangirhuani Tingmiat Manningillu Pivittailimalvingit, Nunavut: Ihivriunniq

Ihivriuqtilluanguyuq:

Taaktiuyuq. Ray Alisauskas, Ihivriunniq Hunavaluknik Ihivriuqtiuyuq

Nutaanguqtunik Ikayuqtuq:

Dana Kellett, Uumayunik Ihivriuqtauyunik Ayuittiarhimayuq

Science and Technology Branch, Environment Canada

115 Perimeter Road

Saskatoon, Saskatchewan S7N 0X4

Ihivriuqhimmaarhimayuq amihuunikkut avatinganik avatiqaqatigiinnnginnganiklu ukiuqtaqtumiutat pikiutaqaqhimayut imarmiutat tingmiat, ikikliyuumitqiyayut kihimi kanguit, Ross-ngit, ukuatlu nivyaagtut uluagulliit, Qingaliit aahanngiitlu, pipkaiyut atauhirmi ukiumi Queen Maud Kangirhuani Tingmiat Manningillu Pivittailimalvingit 1991mit. Ihivriulluarviginiaqtaa uumani Karrak Tahiq, tamna tahiq atauhiuyuq angitqiyayuyuk ilihimalluanguyuq kanguit unalu Ross-ngit uluagulliit ivavilluanguyuq Tingmiat Manningillu pivittailimalvingani, itqarhaqhimayuq 1.1 milianguyut Tingmiat 2009mi. Ukiuq tamaat, amihuuningit tamarmik qulaani hamna uqaqhimayut tingmiat ivayut talvani itqarhaqhimayuq, uukuutigiyauniq piyuq amihuuningit ilihainiq qanuqtut pivaktut, ukunatut tigumininnganut aktikkulaanga, mannikmit innukpaktuq, pikiutarmi itjutinga tuquhimaittumik, tinguamit tingmianguqhunilu pitjutinga tuquhimaittumik. Hapkuat aktikkulaangit ikayuutauqpiagtut naunaipkaigiami munarinikkut ihumaalutigiyauyut angunahuarhimayunik tingmiat, tamarmik Kaanatami tamainnilu nunaryuaptikni North America-mi. Talvanngalu, ihumaalutigiyauyuk pipkaitjutauyuk ivavikninnganik avatiptiknik ihivriunnganik, ukunatut spring ihuaqtumik aturningit, anurininganut, hilakput, anurininnganutlu qanuritaakhaanganik, mikkanuallu uumayut maamaktitiyut amihuuningit, munariyayut taimaa naunairiami atauhiqmi ukiumi aallatqiiningit tirinngualiuriani. Aatjikutaanik ihivriunniq ukuninnga tirigannianut ihivriuqtauliqtullu, ukunaniklu akhuuqpallaarnaittumik ihivriunniq tingmiat, ukunatut kapihiliktut iqaluit unalu qingnarivyaktumik hungayaaqtumik kalalik nauyat, imitqutailat, ukuatlu qarhauq. Qunngiaqtumik naunaitkutaliurniq ukuninnga akhat, amaqput, qalviillu titiqqamut iliuraiqtauyut naunaitkutikhanik.

Ihivriuqvik igluit, piliurhimayuq 1991mi, ittuq ihivriuvilluangani uumani Karrak Tahiq (67° 14' 14" Tununngani unalu 100° 15' 33" Uataani). Piqaqtuq tallimanik palaiwunmik igluqpat aktikkulaaqtaqtunit umannga 8x12' uumunnga 20x20', inuqarhutik 4mit-10mut inuknik atauhirmi ukiumi uumani 10 May uumunnga 15 Aagasi, atauttimut piyuq 5 hannat 50nik inuknik ublunik atauhiqmi ukiumi. As part of the successful application to the Ukiuqtaqtumi Aulapkaitjutikhanginnik Manikharvikhaq (Havauhikhaq: Ukiuqtaqtumi Tingmiat Manningillu Pivittailimalvik Ihivriunniq Pitjutingit), igluqpiliurahruttugut 12x16' igluqpat nayugakhangit umani ittuq 15 kilaamatamik qitiqqauyuq tununngani uataanit Karrak Tahingani Ihivriunniq Igluqpangani, ittuq 67° 21' 09" Tununngani unalu 100° 20' 59" Uataani. Qakunngurmat, tingmiat amigaiqtut ivavingillu hiamitirniit Tingmianik nuutiqtiliqtut qitiqqauyumut tununngani uataanut,

unalu Karrak Tahiq Ihivriunqniq Igluqpanga iliqtuq uumani tingmiaqarivinga kiklingani. Amigailirninnganut, amigaittut avikturhimayut ayurnarhiliqtuq tikigiami pihukluni, tamnalugluqpiliurumayanga ikayuutiniaqtuq ayurnaittumik tikigiami amigaittunut tingmiaqarninnganut.

Tikiinariaqninnga ihivriuvikmut tingmitikkuurumi, ihuarhaqhimagayut iharuanga (tuin aatakkut) halikaaptakkulluuniit, halikaaptakkuurnaqqat. Halikaaptat atuqtauvaktut ihivriunahualiraangat Tingmianik Manningillu Pivittailimalvik, ilaanittauq agyariamikni talvani havaktukhat ungahiktunut havakviuyut tingmiaqalikmut. Sikiituuniktauq atuqhutik ihivriurahualihaaraangata, tikitinnagit uluagulliit. Mikiut qayat piqaqtut 16nik huas pauwaqaqtunik ingniqutinik qayallu atuqtauyut ikaarutikhaq Karrak Tahinganut, qanittunnuanganullu una Adventure Tahinganut. Atulluaqtauyug ihivriurarahuaangamik, kihimi, pihukhutik.

Imaq atuqtauyug atulluaqtakhanginnik, atulluayuittut ikitqiyauyug 20 kaalanik atahiqmi ublungani. Qingnarivyaktug imannga kuviyauvaktug nunamut kuviplugu, 1 hannat miitamik qanitqiyanganit imaqquktugaangat naunaitkutinganit. Iqqakuvalungit ikualaaqtitauvaktug. Iqqakut ariyangillu ikualaariniqmit hauplugu ilurhakmut, 1 hannat miitamik qanitqiyanganit imaqquktugaangat naunaitkutigiyanganit. Hikuliat, havigalliitl, aallatlu ikualaalimaittut iqqakut agyaqtauyug Iqaluktuutiamut, Nunavunmi igitaugiamiknik.